

HODNOCENÍ OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce	Bc. Hana Havlíková
Studijní program	Bezpečnost společnosti
Specializace	Rizikové inženýrství
Forma studia	kombinovaná
Akademický rok	2020/2021
Téma práce	Hydrologie Mikroregionu Ostrožsko-Veselsko
Autor posudku	Jiří Lehejček

	Kritéria hodnocení	Váha	Hodnocení
1	Formulace cílů práce a použité metody	0,07	E
2	Úroveň teoretické části práce	0,15	C
3	Úroveň analyticko-empirické části práce	0,25	E
4	Úroveň aplikační části práce	0,10	F
5	Výstavba textu a jeho logická provázanost, kvalitativní a kvantitativní parametry práce	0,08	F
6	Splnění cílů práce a relevance závěrů	0,15	F
7	Odborný přínos práce a její praktické využití	0,10	E
8	Jazyková úroveň práce	0,05	A
9	Formální náležitosti práce (včetně citací a užití šablony)	0,05	A
	Návrh hodnocení dle váženého průměru	1,00	E (2,98)

Autorka pojednala o velmi aktuální problematice hospodaření s vodou. Předložená práce je zpracovaná robustně a na základě značného množství literárních zdrojů.

Cíle práce jsou stanoveny velmi ambiciózně a rozsáhle, nicméně troufnu si zhodnotit, že řádně není naplněn ani jeden z nich.

K práci mám celou řadu dílčích a v posledku i obecných připomínek.

V textu práce je uvedeno, že „řešit otázku vody na katastru jedné obce nedává valný smysl. Z tohoto důvodu bylo zvoleno území celého mikroregionu Ostrožsko–Veselsko“. Bohužel však ani mikroregion není vhodná jednotka pro analýzu hydrologických poměrů, tím je jednoznačně jednotka povodí. Je poměrně závažné, že povodí není vzpomenuáno ani v popisu regionu a ve správném kontextu není použito ani ve zbytku práce.

Části práce, které se věnují řešení problematiky do značné míry ignorují potřebu systémového uchopení správy krajiny, případně tam kde se hospodaření v krajině věnují, tak jsou navrhována prokazatelně neefektivní opatření, např. zde a dále v posudku.:

- 1) Cituji: „Mýtní těžba - Je však třeba provést okamžitě novou výsadbu a tento problém neodkládat. V obecních lesích je možné provést opatření k zamezení stoku srážkových vod z kopcovitých úseků technickými opatřeními (zásahy, příčné rýhy apod.)“ – Je třeba zdůraznit, že prezentovaný pohled zhoršuje hydrologické vlastnosti krajiny. Naopak ponechání mrtvého dřeva má největší protierozní i retenční potenciál, za stavu, kdy se kůrovcové dřevo prodává pod náklady, nemá smysl dotovat těžbu ani následnou výsadbu, naopak odborníci na tuto problematiku (např. Svoboda et al. 2020) jednoznačně doporučují podpořit ponechání mrtvého dřeva v lese. Technická opatření jsou potom ve vztahu nákladů a výsledku mimořádně neefektivní.
- 2) Nárůst zpevněných ploch – zde se domnívám, že namísto propagace výrobku stavební firmy by bylo vhodnější věnovat se komplexněji problematice modrozelené infrastruktury v intravilánu obcí.
- 3) Likvidace rozlivových ploch – nejde pouze o obecní půdu, ale i soukromou. Legislativa umožňuje odškodnění zemědělci za ztrátu. Je samozřejmě výrazně levnější zaplatit zničenou úrodu než vyplavit město.

Autorka dále uvádí, že „Zásadní je pokračovat v budování soustav vodních nádrží se zásobní, protierozní i protipovodňovou funkcí a posilovat vodní zdroje a jejich ochranu prioritně v místech s napjatou vodní bilancí.“. S tímto tvrzením nesouhlasím. Účelné hospodaření s vodou zajistí zejména obnova malého hydrologického cyklu, tedy opatření posilující schopnost krajiny zadržet vodu co nejbližší místu zemského povrchu, kam dopadne. Jde tedy o posílení intercepce, evapotranspirace, zvýšení organické hmoty v půdě a další kvalitativní změny. Pro představu doplňuji, že dle VÚMOP je potenciál retence vody zemědělské půdy na 53 %. Jakákoli stavba přehrad (s výjimkou zásobování pitnou vodou) je proto nepřiměřeně drahým opatřením a naopak je třeba podporovat opatření, která povedou k navýšení přirozeného retenčního potenciálu půdy, kdy každý metr krychlový půdy je schopen zadržet 400 litrů vody. Když uvážíme, že metr krychlový přehrad zadrží 1000 litrů vody, bylo by třeba zastavět vodními přehradami obrovské množství našeho území, abychom dosáhli téhož efektu, který dokáže půda poskytnout zdarma, respektive jako protihodnotu jejího udržitelného obhospodařování.

Str. 88 : Navržená protioopatření k redukci rizik zcela opomíjí jiná než technická a organizační opatření. Analýza tedy nepostihuje příčiny, ale důsledky rizik. Tento pohled je bohužel vlastní celé práci a z toho důvodu jsou značně kompromitováno dosažení deklarovaných cílů.

Na str. 91 uvádíte, že „Neudržitelné je hospodaření na lánech o výměře nad 40 ha“ – to je jistě pravda, ale v ČR je maximální výměra půdního bloku stanovena vyhláškou MZe na 30 ha. Nejde ani příliš o konkrétní čísla, ale spíše demonstraci skutečnosti, že autorka nevěnovala retenci vody v krajině, tedy klíčovému opatření pro vyrovnanou hydrologickou bilanci a prevenci sucha a povodní, v podstatě vůbec žádnou pozornost a práce se zaměřuje na druhotná opatření s nízkým dopadem na řešení problematiky. Nepatrný nástin tohoto směru je v kapitole 9.1., nicméně text se podobá spíše souboru nápadů bez jasně ukotvené koncepce a vyhodnocení.

Celá kapitola 9.3. je postavena na mylném předpokladu, že dešťovou vodu intravilánu je třeba odkanalizovat (buť oddílnou cestou) a to včetně nové zástavby. Legislativa neumožňuje investorovi nové stavby dešťovou vodu odkanalizovat, ale je povinen se jí na svém pozemku zbavit, tedy nechat zasáknout. Obdobným způsobem je diskurz k řešení již stávajících dešťových kanalizací. Tedy nikoli odvod do vodoteče, jak autorka mj. uvádí, ale vsakování a odpar. Na tomto předpokladu je založen moderní způsob nakládání s dešťovou vodou.

Celkově práci hodnotím relativně rozporuplně. Na jedné straně je prokazatelná snaha autorky chopit se tématu s nadšením a zodpovědně, na straně druhé se práce věnují v celkovém kontextu podružnostem, které nemají potenciál dosáhnout systémové změny správy krajiny a tedy ochrany obyvatelstva před suchem nebo povodněmi. Jako zásadní problém celé práce vnímám i její název e vztahu k obsahu. Práce s názvem Hydrologie Mikroregionu Ostrožsko-Veselsko se hydrologií tohoto území zabývá velmi okrajově.

Otázky k obhajobě:

1. Na str. 90 navrhuje obcím uplatnit vliv na způsob zemědělského hospodaření soukromých vlastníků (způsob orby, druh plodiny). Jakým způsobem může obec uplatňovat svůj vliv v této problematice?
2. Uvádíte, že vodní nádrže mají protierozní funkci, žádám o vysvětlení tohoto tvrzení.

V Uherském Hradišti dne 21.05.2021

Podpis:

Hodnocení odpovídá následující stupnici:

A = 1,00-1,24   B = 1,25-1,50   C = 1,51-2,00   D = 2,01-2,50   E = 2,51-3,00   F = 3,01-...